

Görevde Olmayan Belediye Başkanı Hakkında Yetersizlik Kararı Verilemeyeceği

T.C.

DANIŞTAY

8. Daire

Esas: 1990/929

Karar: 1990/728

Tarih: 13.06.1990

ÖZET: Halen görevde bulunmayan Belediye Başkanı hakkında yetersizlik kararı verilmesi olanağı bulunmadığından, çalışma raporunun yetersiz bulunduğuna ait Belediye Meclisi kararının 1580 s. Kanunun 76. maddesi uyarınca incelenerek bir karar verilmesi isteminin incelenmeksizin reddi gerekir.

(1580 sayılı Belediye K. m. 70, 76) (2972 sayılı MİK. m. 9)

KARAR METNİ:

İstemde Bulunan : Valiliği

Karşı Taraf :

İstemin Özeti : Belediye Başkanlığının 1.8.1988-28.3.1989 dönemi başkanlık çalışma raporunun, Belediye Meclisinin 18.10.1989 tarih ve 230 s. kararı ile yetersiz bulunması sebebiyle 1580 s. Belediye Kanununun 307 s. Kanun ile değişik 76. maddesi

uyarınca 16.2.1990 tarih 06-000-13-303 s. Valilik görüşü ile birlikte incelenerek değerlendirilmesi istemidir.

Danıştay Tetkik Hakimi : Y.K.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince Belediye Başkanının 1.6.1988-28.3.1989 dönemi Başkanlık çalışma raporunun yetersiz bulunduğuna ait Belediye Meclisinin 18.10.1989 tarih ve 230 s. kararının, 1580 s. Belediye Kanununun 76. maddesi uyarınca incelenerek bir karar verilmek üzere 16.2.1990 tarih ve 06-000-13-303 s. Valilik yazısı ile gönderilmesi üzerine açılan dosya incelendi.

1580 s. Belediye Kanununun 307 s. Kanun ile değişik 76. maddesinde, Belediye Başkanının, belediye meclisine her toplantı dönemi başında meclis kararlarının uygulanmasına, belediyenin mali durumuna, akdedilmiş ve yürürlükteki yüklenimlerinin yerine getirilme biçimine ait senelik bir çalışma raporu vereceği, meclisin rapordaki açıklamayı, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile yeter görmezse, yetersizlik kararı ile görüşmeleri kapsayan tutanağın yerel en büyük mülki amire gönderileceği, il merkezi olan yerlerde Valinin gerekçeli görüşünü belirten yazı ekinde dosyayı bir ay içerisinde karar verilmek üzere Danıştay'a sunacağı, Danıştay'ın yetersizlik kararı vermesi durumunda, Belediye Başkanının düşeceği, 2972 s. Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkındaki Kanunun 9. maddesi ikinci fıkrasında da, 1580 s. Kanunun 76. maddesi uyarınca görevden alınan Belediye Başkanlarının yeniden aynı göreve seçilmeyecekleri kuralı bulunmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden 26.3.1989 günü yapılan yerel seçimler sonucunda, Belediye Başkan ve Belediye Meclisi üyelerinin farklı siyasi partilerden seçildikleri, böylece Belediye Meclisinin üyelerinin, siyasi partilere göre dağılımının değiştiği, yeni oluşumun sonucunda, Belediye Başkanının çalışma raporunun 2 ayrı Başkan dönemini ilgilendirdiğinden Belediye Meclisince 18.10.1989 tarihli toplantıda ayrı ayrı görüşüldüğü, 1.6.1988-28.3.1989 dönemini kapsayan çalışma raporunun meclis üyelerinin 2/3 çoğunluğu ile yetersiz bulunduğu, çalışma raporu üzerinde yapılan görüşmelerde somut olaylara, kesinleşmiş adli ve idari yargı kararlarına dayalı gerçekten yanlış uygulamaları ortaya koyabilecek kanıtlar öne sürülmediği, ayrıca eski belediye Başkanının mecliste bulunmaması sebebiyle eleştiri ve savları yanıtlama olanağı bulunmadığı, kararın maksatlı bir nitelik taşıdığı yolundaki Valilik görüşü eklenerek 1580 s. Kanunun 76. maddesi uyarınca Danıştay''da durumun incelenerek bir karar verilmesinin istenildiği anlaşılmıştır.

1580 s. Kanunun 76. maddesinin, aynı yasayla doğrudan Belediye Başkanına verilen veya aynı Kanunun 70. maddesi ile Belediye Meclisince Başkana verilen yetkiler içinde ve sair kanun ve yönetmeliklerle verilen görevleri yerine getirmede yetersiz olan belediye başkanlarının görevlerinde seçimlere kadar kalmalarını önlemek ve görevi başında bulunduğu sırada yasalara göre suç işlediği belirlenenler hakkında soruşturma ve dava açılabilme olanağı vermek, böylece görevde kalması sakıncalı olan Belediye Başkanının görevinden uzaklaştırılması amacıyla getirildiği açıktır.

Seçilmiş organların ilke olarak kendi kurullarına karşı sorumlu olduğu, anılan madde uyarınca da, belediye başkanının birlikte seçilmiş olduğu meclisin denetleyebileceği çalışma raporu okunan belediye başkanı seçimi kaybettiğine göre, yetersiz kişinin belediye başkanlığını işgalinden söz edilemeyeceğinden, kanunun bu kuralının görevde olmayan belediye başkanlarının düşürülmesi yoluyla, yeniden seçilme haklarının ellerinden alınması şeklinde uygulanmasında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Diğer yandan anılan kişiler hakkında suç oluşturan tutum ve davranışları sebebiyle soruşturma ve dava açılabilceğinde kuşku yoktur.

Açıklanan sebeplerle Eski Belediye Başkanının 1.6.1988-28.3.1989 dönemi çalışma raporunun yetersiz bulunduğuna ait Belediye Meclisinin 18.10.1989 tarih ve 230 s. Kararının, 1580 s. Kanunun 76. maddesi uyarınca incelenerek bir karar verilmesi yolundaki Valilik isteminin, görevde bulunmayan kişiler hakkında yetersizlik kararı verilmesi olanağı bulunmadığından incelemeksizin reddine 13.6.1990 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

AZLIK OYU

1580 s. Yasanın 76. maddesine; Belediye Başkanının, belediye meclisine her toplantı dönemi başında yıllık bir çalışma raporu vereceği, meclisin bu raporu yetersiz bulması karşısında usulünce ve gerekli yol izlenerek dosyanın Danıştay"a sunulacağı, Danıştay"ca da yetersizlik kararı verildiği takdirde belediye başkanının düşeceği hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 2972 s. Kanunun 9. maddesine; 76. maddeye göre Belediye Başkanlığından düşürülmesine karar verilenlerin bir daha seçime katılmayacağı hükme bağlanmıştır. Bu arada yönetmelikte yapılan bir değişiklikle başkan tarafından verilecek çalışma raporunun yerel seçimlerin yapılmasını izleyen ilk toplantı tarihinde tetkiki kabul edilmiş ancak Belediye Başkanı yeniden seçilemediğinden bu toplantıya katılması mümkün görülmemiş ise de yukarda açıklanan Kanun hükümleri karşısında, verdiği senelik çalışma raporunun yeni belediye meclisince incelenerek değerlendirilmesi ileride yeniden seçime girmesi halinde aday olup olamayacağı yönünden önem kazanacağı cihetle, belediye meclisince alınan yetersizlik kararı uyarınca, durumun izafi de olsa Başkanlıktan düşürölüp düşürölmemesi yönünden yargı yerince incelenmesini zorunlu hale getirmiş bulunmaktadır. Aksi düşünce, 1580 s. Kanunun 76. madde hükmünün, yeni Belediye Başkanınca her çalışma dönemi başında çalışma raporu vermesi koşulunun yerine getirilmemesi sonucunu doğuracaktır ki bu sonucu kabule hukuken olanak görülemez. Kaldı ki kamu görevleri şahıslarla kaim olmayıp devamlı bir nitelik arz etmektedir. Bu sebeplerle işin esasına girilerek ve çalışma raporunun yetersiz bulunması sebeplerini inceleyerek ilgilinin düşürölmesi veya isteğin reddi konusunda bir karar verilmesi gerekeceği oyuyla aksine oluşan çoğunluk kararına katılmıyorum.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA